Dosar civil nr.2-2370/2025
PIGD nr.2-25086063-09-2-17062025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

23 octombrie 2025
mun.Bălţi

Judecătoria Bălţi, sediul Central
Instanța compusă din:
Preşedintele ședinței, judecătorul Eduard Balan
grefier Ana Cruc

în sediul instanței, în ședință publică a judecat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lungu Elena către Lungu Andrei, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliu copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanților la proces:

1. Reclamanta Lungu Elena, prin intermediul avocatului Rusnac Aliona, la data de 17.06.2025 a depus cerere de chemare în judecată către Lungu Andrei, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, s-a căsătorit cu pârâtul Lungu Andrei la data de *****, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă la nr.27 de către Serviciul Stare civilă Bălți. Din căsătorie părțile au doi copii minori *****, născută la ***** și*****, născut la *****.
3. Menționează că, viața în comun cu pârâtul a eșuat, motivele cererii fiind neînțelegerile apărute în cuplul dat. Astfel, consideră că căsătoria poate fi desfăcută fără acordarea unor termene de conciliere.
4. Indică că, cel mai rațional e ca copiii să fie stabiliți cu domiciliul cu dânsa deoarece dispune de condiții materiale pentru a le asigura un nivel de trai decent și adecvat pentru sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală, educarea și învățătura lor. Mai mult, copiii au abia 3 ani și sunt foarte atașați de mama.
5. Mai indică că, întrucât între părți nu a fost încheiat un contract prvind plata pensiei de întreținere a copiilor și reieșind din considerentul că pârâtul muncește peste hotarele RM având un salariu de 2500 euro, solicită a stabili cuantumul pensiei de întreținere în sumă fixă pentru copii în mărime de a câte 7 500 lei lunar pentru fiecare copil.
6. Susține că, deși este destinată a satisface în primul rând nevoile alimentare ale copiilor, obligația legală de întreținere a copiilor este mult mai complexă decât o simplă îndatorire

alimentară pentru că are menirea de a procura celui îndreptățit resursele necesare împlinirii și altor trebuințe precum cele privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a tratamentelor medicale, în asemenea condiții consideră că suma solicitată este rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copiilor.

7. Reclamanta Lungu Elena solicită desfacerea căsătoriei încheiată între dânsa și pârâtul Lungu Andrei la *****, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă la nr.27 de către Serviciul Stare civilă Bălți, stabilirea domiciliului copiilor minori *****, născută la ***** și*****, născut la ***** cu mama, încasarea din contul pârâtului Lungu Andrei, a pensiei de întreținere pentru copiii minori *****, născută la ***** și*****, născut la *****, a câte 7 500 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului de către copii precum și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată.

8. La data de 17.06.2025 cererea de chemare în judecată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Judecătoriei Bălți, sediul Central Eduard Balan, iar prin încheierea din 18.06.2025, cererea de chemare în judecată a fost acceptată în procedura contencioasă (f.d.1,18).

În cadrul ședinței de judecată pentru dezbateri judiciare:

9. Reclamanta Lungu Elena și avocatul Rusnac Aliona, în ședința de judecată au susținut pe deplin acțiunea înaintată și au solicitat admiterea acesteia pe motivele invocate, desfacerea căsătoriei încheiată între părți la *****, stabilirea domiciliului copiilor minori *****, născută la ***** și*****, născut la ***** cu mama, încasarea din contul pârâtului Lungu Andrei, a pensiei de întreținere pentru copiii minori *****, născută la ***** și*****, născut la *****, a câte 7 500 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului de către copii, precum și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată.

10. Reprezentantul pârâtului Lungu Andrei, avocatul Munteanu Violina, în ședința de judecată, a recunoscut parțial acțiunea formulată de Lungu Elena indicând că pârâtul este de acord cu pretențiile cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama însă nu este de acord cu pretenția cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori în cuantumul solicitat, menționând că pârâtul este de acord să achite pensie pentru întreținerea copiilor în mărime a câte 2 000 lei pentru fiecare copil, pe motiv că pârâtul nu are venituri. Cât privește încasarea cheltuielilor de judecată suportate pentru traduceri, atât timp cât nu sunt acte oficiale și nu a fost demonstrată autenticitatea acestora consideră că aceste cheltuieli urmează a fi respinse. Cât privește cheltuielile de asistență juridică, având în vedere că pârâtul a recunoscut imediat pretențiile cu privire desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori iar reclamanta nu s-a adresat în prealabil în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, acestea urmează a fi suportate de reclamantă iar în rest cheltuielile să fie încasate proporțional părții admise din acțiune.

11. Reprezentantul intervenientului accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, în ședința de judecată, nu s-a prezentat, a depus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului (f.d.115-117).

12. Conform art.206 alin.(1) Codul de procedură civilă, *părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre*.

13. Având în vedere normele enunțate mai sus, raportate la situația de fapt, precum și faptul că reprezentantul intervenientului accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-

Nord-Vest a depus cerere de examinare a cauzei în lipsă, instanţa de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentantului intervenientului accesoriu.

Aprecierea instanței:

14. Ascultând explicațiile participanților prezenți la proces, examinând probatoriul cauzei administrat pentru dovedirea celor invocate și raportându-l, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră că acțiunea urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

15. În conformitate cu art.5 alin.(1) Codul de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

16. Potrivit art.6 Codul familiei, *persoanele fizice îşi realizează de sine stătător drepturile ce le aparţin şi iau naştere din relaţiile familiale, dacă prezentul cod nu prevede altfel*. Alin.(2) *Realizarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor familiale nu trebuie să lezeze drepturile, obligaţiile, libertăţile şi interesele legitime ale altor membri ai familiei şi ale altor persoane*, totodată prevederile art.9 alin.(1) Codul familiei prevăd că, *încheierea căsătoriei are loc la organele de stare civilă, precum şi la alte organe abilitate prin lege*.

17. În conformitate cu prevederile art.35 alin.(2) Codul familiei, *în cazurile prevăzute la art.36 alin.(1) şi (2), căsătoria se desface de către organul de stare civilă, în cazurile prevăzute la art.36 alin.(4) şi (5) şi la art.37 – pe cale judecătorească, iar în condiţiile prevăzute la art.41 şi 42 din Legea nr.246/2018 privind procedura notarială – de către notar.*

18. Conform art.37 alin.(1) Codul familiei, *dacă soţii au copii minori comuni şi nu au ajuns la un acord privind întreţinerea, educaţia şi domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorţ al unuia dintre soţi, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.36 alin.(2) şi a cazurilor în care căsătoria a fost desfăcută prin încheiere notarială, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească.* Alin.(2) *Desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească şi în cazurile cînd există acordul la divorţ al ambilor soţi, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la organul stare civilă pentru soluţionarea problemei.* Alin.(3) *Instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile.*

19. Din materialele cauzei urmează că, părțile la data de ***** au încheiat căsătoria la Serviciul stare civilă Bălți, act trecut la evidență cu nr.27. Faptul dat fiind probat prin certificatul de căsătorie cu seria și numărul CS-V *****din ***** (f.d.11).

20. La data de ***** din această relație de căsătorie s-au născut copiii minori***** și *****, faptul dat fiind probat prin certificatele de naștere cu seria și numărul NA-VI *****din ***** și NA-VI *****din ***** (f.d.9,10).

21. Reclamanta invocă că viața în comun cu pârâtul a eșuat, motivele cererii fiind neînțelegerile apărute în cuplul dat.

22. Ca urmare, la data de 17.06.2025 reclamanta Lungu Elena, prin intermediul avocatului Rusnac Aliona, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Lungu Andrei, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

23. În şedinţa de judecată s-a constatat că, părțile s-au separat cu traiul și nu mai locuiesc împreună, lipsește sprijinul reciproc și nu mai formează o familie, iar după separare copiii comuni***** și *****, născuți la ***** au rămas să locuiască cu reclamanta, adică convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sunt imposibile, din care motive

reclamanta și reprezentantul acesteia au susținut cererea de desfacere a căsătoriei, iar pârâtul Lungu Andrei, fiind reprezentat în ședința de judecată de către avocatul Munteanu Violina, a recunoscut această pretenție.

24. Audiind poziția procesuală a părților, instanța a concluzionat că un careva termen de împăcare soților nu este rezonabil de acordat or, relațiile de familie de regulă îmbinate de afecțiune și înțelegere reciprocă nu are loc între ei, fapt ce demonstrează ineficiența păstrării relațiilor de căsătorie între soți.

25. Luând în considerație că părțile deja nu mai formează de fapt o familie, nu întreţin relaţii specifice unui cuplu, adică nu se mai întrunește scopul pentru care a fost creată familia, instanţa de judecată consideră necesar de a admite cerința cu privire la desfacerea căsătoriei înregistrată la ***** între Lungu Elena și Lungu Andrei, trecută în registrul actelor de stare civilă la nr.27 la Serviciul Stare Civilă Bălți, Republica Moldova.

26. În temeiul anexei nr.1 a Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023, *pentru înregistrarea actelor de stare civilă, eliberarea documentelor de stare civilă (certificatelor, extraselor), precum şi pentru emiterea certificatelor şi extraselor de pe actele de stare civilă noi ca rezultat al modificării sau reconstituirii actelor de stare civilă: 2.2.2. în baza hotărârii judecătoreşti sau a încheierii notarului – se percepe taxa de 500 %.*

27. Totodată, instanţa consideră necesar ca taxa de stat în beneficiul statului pentru înregistrarea divorțului a o încasa de la ambele părți a câte 250% din unitatea convențională, adică a câte 125 lei.

28. Cu referire la capătul de cerere cu privire la determinarea locului de trai a copiilor minori, instanța de judecată reține că potrivit art.51 alin.(2) Codul familiei, *fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului.* Alin.(3) *Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gîndirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.*

29. Conform art.63 alin.(1) Codul familiei, *în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor*. Alin.(2) *Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.).* Alin.(3) *La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial.*

30. În conformitate cu prevederile art.73 alin.(1) Codul familiei, *la examinarea de către instanţa judecătorească a litigiilor privind educaţia copilului este obligatorie participarea autorităţii tutelare teritoriale.* Alin.(2) *Autoritatea tutelară teritorială este obligată să examineze condiţiile de trai ale copilului şi ale persoanei care pretinde la educaţia copilului şi să prezinte instanţei judecătoreşti avizul respectiv.*

31. La soluționarea acestor litigii instanţa ia în consideraţie posibilitatea reală a părintelui de a asigura educarea cuvenită a copilului, relaţiile dintre copil şi părinte şi ataşamentul copilului, la care persoane se află la educare, precum şi alte circumstanţe care influenţează la crearea unor condiţii adecvate de dezvoltare şi educare a copilului de către părinte sau de persoanele care îl întreţin.

32. La emiterea soluției pe marginea capătului de cerere cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, instanța de judecată relevă şi prevederile actelor internaţionale, la care Republica Moldova este parte.

33. Principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implimentarea lui - o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

34. Conform art.3 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, *în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.*

35. O importanţă deosebită prezintă prevederile art.9 alin.(1) al Convenţiei internaţionale cu privire la Drepturile copilului, potrivit cărora *statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei acestora, exceptând situaţia în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului. O astfel de decizie poate deveni necesară în cazuri particulare cum ar fi, de exemplu, în cazul copiilor maltrataţi sau neglijaţi de părinţi sau în cazul în care părinţii trăiesc separat şi se impune luarea unei hotărâri cu privire la locul de reşedinţă a copilului.*

36. Potrivit art.29 alin. (1) din Convenție, *statele părţi sunt de acord că educaţia copilului trebuie să urmărească: a) dezvoltarea plenară a personalităţii, a vocaţiilor şi a aptitudinilor mentale şi fizice ale copilului; b) cultivarea respectului pentru drepturile omului şi libertăţile fundamentale, precum şi pentru principiile consacrate în Carta Naţiunilor Unite; c) educarea copilului în spiritul respectului faţă de părinţii săi, faţă de limba sa, de identitatea şi valorile sale culturale, faţă de valorile naţionale ale ţării în care acesta locuieşte, ale ţării de origine, precum şi faţă de civilizaţii diferite de a sa; d) pregătirea copilului să îşi asume responsabilităţile vieţii într-o societate liberă, într-un spirit de înţelegere, de pace, de toleranţă, de egalitate între sexe şi prietenie între toate popoarele şi grupurile etnice, naţionale şi religioase şi cu persoanele de origine autohtonă; e) educarea copilului în spiritul respectului faţă de mediul natural.*

37. Așadar, după cum s-a constatat în cadrul ședinței de judecată, după separarea părților, copiii minori *****, născută la ***** și*****, născut la *****, au rămas și continuă să locuiască până în prezent cu mama Lungu Elena, în mun.Bălți str.*****, aflându-se la întreținerea și educația celei din urmă.

38. Reclamanta în prezenta acțiune pretinde determinarea domiciliului copiilor minori *****, născută la ***** și*****, născut la *****, cu mama, invocând faptul că dispune de condiții materiale pentru a le asigura un nivel de trai decent și adecvat pentru sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală, educarea și învățătura lor. Mai mult, copiii au abia 3 ani și sunt foarte atașați de mama.

39. La rândul său reprezentantul pârâtului Lungu Andrei, avocatul Munteanu Violina, în ședința de judecată, a declarat că pârâtul este de acord cu solicitarea reclamantei privind determinarea domiciliului copiilor minori cu mama și obiecții la acest aspect nu are.

40. Potrivit anchetei sociale evaluare inițială din 07.07.2025, prin care au fost cercetate condițiile de trai ale familiei Lungu Elena în mun.Bălți, str.*****, sa constatat că copiii locuiesc cu mama Lungu Elena în apartament la bloc, constituit din trei odăi, conectat la utilitățile comunale (gaze naturale, energie termică, energie electrică, apă etc). Starea igienico-sanitară a bunului imobil aflat în proprietate corespunde normelor. În locuință sunt create condiții favorabile pentru creșterea și educarea copiilor. Apartamentul este amenajat cu strictul necesar pentru confortul copiilor. Venitul lunar al familiei este constituit din salariul lui Lungu Elena în mărime de 20 000 lei. Condițiile de trai permit dezvoltarea armonioasă a copiilor, relațiile în cadrul familiei sunt favorabile, la momentul vizitei în familie nu au fost identificate patologii familiale, fiind recomandată luarea unei decizii în interesul superior al copiilor (f.d.37).

41. Totodată, potrivit avizului autorității tutelare Agenția Teritorială de Asistență Socială Nod-Nord Vest nr.01-10/3415 din 10.07.2025 în consecința evaluărilor efectuate, în interesul superior al copiilor *****, născută la ***** și*****, născut la *****, autoritatea tutelară, propune instanței de judecată să stabilească domiciliul copiilor cu mama Lungu Elena (f.d.35-36).

42. În astfel de circumstanțe, în interesul superior al copiilor și având în vedere vârsta acestora, cât și atașamentul copiilor față de mamă, totodată, ținând cont și de acordul pârâtului la stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama, precum și avizul autorității tutelare Agenția Teritorială de Asistență Socială Nod-Nord Vest nr.01-10/3415 din 10.07.2025, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a admite capătul de cerere al reclamantei cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori și a stabili domiciliul copiilor minori *****, născută la ***** și*****, născut la *****, cu mama Lungu Elena.

43. Cu referire la pretenția reclamantei privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, instanța de judecată reține că, potrivit prevederilor art.46 din Codul familiei, *drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din provenienţa copiilor, atestată în modul stabilit de lege.*

44. Conform art.58 alin.(1) Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat*. Alin.(2) *Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.*

45. Potrivit art.60 alin.(2) Codul familiei, *părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.*

46. Astfel, reglementările menţionate arată că, conform legislaţiei, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copilului minor și trebuie să depună maxim efort pentru a asigura copiilor săi un nivel de trai decent, care să garanteze respectarea nivelului minimului de existenţă pentru copii. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice, de interesul superior al copilului, având în vedere că oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grija sa un copil le revine

în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

47. Reieșind din prevederile art.74 alin.(1) Codul familiei, *părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material*. Alin.(2) *Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă*. Alin.(3) *Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.*

48. În conformitate cu art.75 alin.(1) Codul familiei, *pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.* Alin.(2) *Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante*. Alin.(3) *În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.*

49. În temeiul art.76 alin.(1) Codul familiei, *în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.*

50. Totodată, instanţa de judecată reţine şi prevederile art.8 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.370 din 30.11.2023 potrivit cărora *fiecare copil are dreptul să locuiască într-o familie, să îşi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor şi să coabiteze cu aceştia.* Alin.(2) *Răspunderea pentru creşterea copilului şi pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea, educarea şi întreţinerea copilului.*

51. Articolul 18 alin.(1) al Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că, *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rind părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

52. Situaţie de acest fel este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că *părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.*

53. Reclamanta invocă că între părți nu a fost încheiat un contract privind plata pensiei de întreținere a copiilor, totodată pârâtul muncește oficial peste hotarele Republicii Moldova

având un salariu lunar de 2 500 euro, motiv din care a solicitat încasarea din contul pârâtului a pensiei pentru întreținerea copiilor minori *****, născută la ***** și*****, născut la *****, în mărime a câte 7 500 lei lunar pentru fiecare copil, din data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului de către copii.

54. La caz, instanța de judecată relevă faptul că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori, instanțele judecătorești vor ține cont şi de dispozițiile art.58 alin.(1) şi art.74 alin.(1) Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi şi obligaţii egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

55. Așadar, reprezentantul pârâtului Lungu Andrei, avocatul Munteanu Violina, a recunoscut parțial pretenția formulată de reclamanta Lungu Elena ce ține de încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, indicând că pârâtul nu are venituri astfel solicitând să-i fie stabilit cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă în mărime de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil.

56. Reieșind din datele statistice actualizate cu privire la mărimea minimului de existenţă a copiilor în vârstă 1-6 ani în orașele mari pentru semestru I anului 2025, se reține că aceasta constituie suma de 2 822,7 lei. Respectiv, această sumă nu poate fi apreciată ca o sumă maximă sau suficientă pentru evaluarea necesităților în vederea întreținerii unui copil minor de vârsta de la 1 până 6 ani, având în vedere că acestea reprezintă, conform art.2 din Legea nr.152 din 05.07.2012, mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităţilor principale, menţinerea sănătăţii şi pentru susţinerea viabilităţii omului. Însă aceasta nu asigură o dezvoltare fizică, mentală, spirituală, morală şi socială în mod deplin a unui copil minor de vârsta respectivă.

57. Din înscrisurile anexate la materialele dosarului rezultă că, potrivit extrasului din cont bancar, urmează că pârâtul este angajat oficial peste hotarele Republicii Moldova (în Germania) beneficiind de un salariu în mărime de 2 500 euro lunar (f.d.13-16).

58. În asemenea circumstanțe, instanța reține că nivelul veniturilor pârâtului Lungu Andrei, au fost probate prin înscrisuri care demonstrează că acesta are venituri regulate şi capabile de a acoperi pensia de întreținere pentru copiii minori.

59. Mai mult, instanța statuează că obligația de întreținere a copiilor minori reprezintă o îndatorire legală și morală de rang prioritar pentru ambii părinți.

60. Instanța reiterează și faptul că, potrivit jurisprudenței constante a Curții Supreme de Justiție, cuantumul pensiei de întreținere nu trebuie stabilit exclusiv prin raportare la veniturile declarate ale părintelui obligat la plată, ci și ținând cont de capacitatea sa reală de muncă, de nivelul de trai și de posibilitățile efective de obținere a veniturilor.

61. Prin urmare, instanța consideră pentru întreținerea copiilor minori va fi echitabilă suma de 5 000 lei lunar pentru fiecare copil, or, copiii *****, născută la ***** și *****, născut la *****, sunt de vârstă fragedă și necesită pe lângă cheltuieli de bază, cheltuieli legate de educație și socializare adecvate vârstei acestora. Instanța va ține cont de necesitățile vitale ale copiilor pentru respectarea condițiilor unei vieți civilizate.

62. De asemenea instanța ține cont de contribuția reclamantei la creșterea, îngrijirea și educația minorilor, care va fi prestată în principal în natură.

63. Instanța atrage atenția că întreținerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor),

ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul.

64. Astfel, reieșind din obligația ambilor părinți de a își întreține copiii minori, instanța consideră că este necesară încasarea pensiei pentru întreţinerea copiilor minori *****, născută la ***** și *****, născut la *****, în mărime a câte 5 000 lei lunar pentru fiecare copil.

65. Un asemenea cuantum, în opinia instanței, va fi echitabil pe măsură să justifice atât satisfacerea intereselor ambelor părți a raportului juridic dedus judecății, cât și interesul major al minorilor.

66. Totodată, instanța de judecată opinează că, achitarea de către pârât a pensiei pentru întreţinerea copiilor minori, nu este un privilegiu acordat copiilor sau mamei acestora, dar este o obligaţie prevăzută de art.74 din Codul familiei care stabileşte că părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori.

67. Relevante la caz sînt atît prevederile Legii privind drepturile copilului, cît şi Convenţia Naţiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, aprobată la New York, conform cărora fiecărui copil trebuie să-i fie garantat dreptul la mijloace care permit o dezvoltare sănătoasă şi normală fizică, intelectuală, morală şi spirituală, dreptul la un regim alimentar echilibrat, de locuinţă şi îngrijire medicală.

68. În acest sens, urmează a fi menţionată şi jurisprudenţa CEDO, care statuează că interesul superior al copilului trebuie să fie considerat primordial (cererea nr.43123/10 cauza P.K. vs Polonia).

69. Conform art.98 alin.(2) Codul familiei, *pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească.*

70. Astfel, reieşind din prevederile art.98 alin.(2) Codul familiei, pensia de întreţinere a copiilor minori urmează a fi încasată începând cu data de 17.06.2025, data înaintării pretenţiilor, până la atingerea de către copii a majoratului.

71. În conformitate cu prevederile art.121 Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

72. În consecinţă, conform art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

73. Având în susţinere dispoziţiile legale sus menţionate, analizând toate probele în ansamblu, din punct de vedere al veridicităţii şi pertinenţei acestora, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată înaintată de Lungu Elena către Lungu Andrei, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, urmează a fi admisă parțial.

74. În raport cu cererea privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată denotă că, potrivit art.82 Codul procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

75. Conform art.94 alin.(1) Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează*

cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

76. Reclamanta Lungu Elena de rând cu pretențiile de bază a înaintat și cerere cu privire la încasarea de la pârât a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în acest proces.

77. La caz, la înaintarea prezentei cereri în instanța de judecată, reclamanta a achitat taxa de timbru în mărime de 200 lei și taxa de stat pentru pretențiile cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copiilor minori în mărime totală de 700 lei, fapt confirmat prin confirmările de achitare a notelor de plată din 13.06.2025 și 18.06.2025 (f.d.3,19).

78. Totodată, reclamanta în legătură cu examinarea prezentei cauze civile, a suportat cheltuieli pentru efectuarea copiilor de pe acte în sumă de 255 lei și cheltuieli traducere în mărime de 2 900 lei, fapt confirmat prin confirmarea de plată din 28.07.2025 și bonul de plată Seria DAA nr.59582515 din 01.08.2025 (f.d.72,118).

79. În astfel de circumstanțe, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, instanța va dispune încasarea din contul pârâtului Lungu Andrei, în beneficiul reclamantei Lungu Elena, a cheltuielilor de judecată pentru taxa de timbru în mărime de 200 lei, pentru taxa de stat în mărime de 700 lei, pentru traducere în sumă de 2 900 lei și pentru efectuarea copiilor de pe acte în sumă de 255 lei.

80. Potrivit prevederilor art.90 lit.i) Codul de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.*

81. În conformitate cu art.96 alin.(1) Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Alin.(1[1]) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

82. Conform art.63 alin.(4) al Legii cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002, *cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporţional cerinţelor admise (respinse) de partea adversă*.

83. La fel, reclamanta a beneficiat de asistența juridică acordată de avocatul Rusnac Aliona în baza contractului de asistenţă juridică din 13.06.2025, fiind eliberat un mandat în acest sens (f.d.2). Cheltuielile de asistenţă juridică sunt confirmate prin bonul de plată Seria_DAA_Nr.72111710 din 13.06.2025 în sumă de 6 000 lei (f.d.17), cheltuieli care se pretind a fi încasate din contul pârâtului.

84. Caracterul rezonabil al cheltuielilor de judecată sub forma cheltuielilor de asistență juridică, rezultă nemijlocit din acțiunile realizate de către reprezentantul reclamantei – avocatul Rusnac Aliona – întocmirea și înaintarea acțiunii civile, colectarea și prezentarea probelor, reprezentarea în cadrul ședinței de judecată.

85. Astfel, urmare a soluției adoptate pe caz, analizei atât a acțiunilor realizate de către reprezentantul reclamantei – avocatul Rusnac Aliona în coraport cu obiectul cauzei referitor la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, instanța de judecată ajunge la concluzia că, suma de 5 000 lei pentru cheltuielile de asistență juridică suportate de către reclamantă, este una rezonabilă și reală pentru a fi încasată de la pârât, proporţional părţii admise din pretenţii.

86. Cu referire la argumentele reprezentantului pârâtului privitor la faptul că pârâtul a recunoscut imediat pretențiile cu privire desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori, iar reclamanta nu s-a adresat în prealabil în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă astfel acestea urmează a fi suportate de reclamantă iar în rest cheltuielile să fie încasate proporțional părții admise din acțiune, aceste argumente nu urmează a fi reținute or, în accepțiunea art.97 alin.(3) Codul de procedură civilă, *dacă reclamantul a intentat acţiunea fără a înainta în prealabil pretenţii pîrîtului, iar pîrîtul a recunoscut în judecată imediat pretenţiile, cheltuielile de judecată se suportă de către reclamant.*

87. Așadar, instanța reține că, potrivit art.97 alin.(3) Codul de procedură civilă, pentru a obliga reclamantul la suportarea cheltuielilor de judecată este necesar ca pârâtul să recunoască în întregime și imediat pretențiile reclamantului.

88. În speță, pârâtul a fost de acord doar pretențiile cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori, iar în ceea ce privește pensia de întreținere, a consimțit la o sumă mai mică decât cea solicitată.

89. Prin urmare, nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art.97 alin.(3) Codul de procedură civilă, motiv pentru care instanța va respinge cererea reprezentantului pârâtului privind neacordarea cheltuielilor de judecată și va dispune încasarea din contul pârâtului a acestora.

90. În conformitate cu art.83 alin.(1) Codul de procedură civilă, *taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar*. Alin.(2) *În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.*

91. Potrivit art.85 alin.(1) Codul de procedură civilă, *scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct.1 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023.*

92. Totodată, potrivit Anexei 2, pct.1.1.2 din Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023 (în vigoare din 01.01.2024), *se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată reclamanţii în acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere.*

93. Potrivit art.87 alin.(1) lit.c) Codul de procedură civilă RM, *valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.*

94. Potrivit pct.1.1.3 din anexa nr.1 al Legii taxei de stat, *Pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, pentru cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil: dacă valoarea acţiunii este de 50001–1500000 lei, 2050 lei + 3% din valoarea acţiunii care depăşeşte 50001 lei.*

95. Conform art.98 alin.(1) Codul de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

96. Având în susținere normele legale citate supra și reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, instanța de judecată va încasa de la Lungu Andrei, în beneficiul statului, taxa de stat de a cărei plată reclamanta a fost scutită în sumă de 4 149,97 lei calculată în felul următor: (5 000 lei x 2 copii x 12 luni – 50 001 *3%+2050 lei).

97. În conformitate cu art.37-38, art.74-76 Cod familiei, art.236, art.238-241, art.256 al.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Lungu Elena către Lungu Andrei, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliu copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se desface căsătoria înregistrată la 13 ianuarie 2018 între Lungu Andrei, născut la *****, şi Lungu Elena, născută la *****, trecută în registrul actelor de stare civilă la nr.27 la Serviciul Stare Civilă Bălți, Republica Moldova.

Se încasează la înregistrarea divorțului taxa de stat în folosul statului de la Lungu Andrei și Lungu Elena a câte 250% din unitatea convențională, adică câte 125 (una sută douăzeci și cinci) lei.

Se determină locul de trai a copiilor minori*****, născut la *****, și *****, născută la *****, cu mama lor – Lungu Elena.

Se încasează de la Lungu Andrei în beneficiul lui Lungu Elena pensia pentru întreținerea copilului minor comun*****, născut la *****, în mărime de 5000 (cinci mii) lei, lunar, până la atingerea majoratului copilului.

Se încasează de la Lungu Andrei în beneficiul lui Lungu Elena pensia pentru întreținerea copilului minor comun *****, născută la *****, în mărime de 5000 (cinci mii) lei, lunar, până la atingerea majoratului copilului.

Se încasează de la Lungu Andrei în beneficiul lui Lungu Elena suma de 9055 (nouă mii cincizeci și cinci) lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Lungu Andrei în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 4149,97 (patru mii una sută patruzeci și nouă,97) lei, urmând a fi achitată la următoarele rechizite bancare: beneficiar Ministerul Finanțelor, IBAN - MD94TRGAAA14222001000000, codul fiscal -1006601000037.

Se explică părților că în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre acestea se va schimba, instanţa judecătorească, luând în considerație şi alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Prezenta hotărâre, în partea încasării pensiei pentru întreținere, urmează să fie supusă executării imediate, începând cu data de 17 iunie 2025.

Se transmite, în termen de 3 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii, o copie a acesteia Serviciului Stare Civilă Bălţi din cadrul Agenției Servicii Publice.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălţi, sediul Central.

Preşedintele şedinței,
Judecător **Eduard Balan**